

O'zbekiston Respublikasi Ta'limni rivojlantirish
respublika ilmiy-metodik markazi

O'quvchilarda o'qish savodxonligini oshirishda innovatsion va interfaol usullardan foydalanish

Husenova Gulnora Saidovna Buxoro viloyati G'ijduvon tumani
40-o'rta ta'lim maktabining ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

O'qish savodxonligini rivojlantirish uchun o'quvchiga motivatsiya berish

MOTIVASIYA

O'quvchining o'qish savodxonligini rivojlantirish uchun motivatsiya berish muhimdir. 92% tadqiqotlar ko'rsatadiki, motivatsiyali o'quvchilar o'qishda yuqori natijalarga erishadi.

O'qish savodxonligi bu-

- ❖ O'qish savodxonligi, ya'ni matnni tahlil qilish
- ❖ Asosiy fikrlarni aniqlash
- ❖ Matndan ma'lumot olish
- ❖ Ma'lumotlarni turli kontekstlarda qo'llash
- ❖ Kerakli axborotni chiqarib olish
- ❖ Ko'rsatilgan axborotni sharhlash va baholash

Boshlang'ich sinflarda o'qish savodxonligi

O'quvchilar o'qigan matnni anglash

Matndagi asosiy fikrni ajratish

Fikrni izohlash qobiliyatini rivojlantiradi

O'qish savodxonligi boshlang'ich

ta'limning muhim qismi bo'lib,

o'quvchilarning keyingi ta'lim yutuqlari

uchun mustahkam poydevor yaratadi

O'QISH SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA KREATIV YONDASHUV

Turli usullardan foydalaning.

O'quvchining o'qib tushunish darajasini oshirishda turli dasturlardan foydalaning.

Ijodkor bo'ling

Muammoni hal etishning yangi usullarini taklif eting

Turlicha yondashing

O'qitishni o'rgatish uchun turlicha yondashing.

Erkin fikrlang

Boshqalarni fikrini tinglang. Agar fikringizni noto'g'ri bo'lsa, o'zgartirishga tayyor turing

ONA TILI DARSLARIDA O'QISH SAVODXONLIGINI OSHIRISH

Ona tili darslarida interaktiv usullar, masalan, munozaralar, loyihaviy ishlar va guruhli mashg'ulotlar o'quvchilarning matnni tushunish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Jumladan, o'quvchilarda o'qish savodxonligini rivojlantirishda PISA xalqaro dasturining testlaridan foydalanish zarur, chunki PISA testida o'quvchilarning matnni tushunish va unga asoslangan savollarga to'g'ri javob berish qobiliyatini oshiradi.

Interfaol tajriba darslarini tashkil etish ta'lim jarayonini yanada samarali qilish uchun muhimdir.

Bugungi kunda ta'lim jarayonida onlayn ta'lim platformalari va raqamli xizmatlardan foydalanib kelinmoqda. Elektron resurslardan foydalanish juda keng tarqalgan bo'lib, ta'lim sifatini oshirishda muhim rol o'ynaydi.

O'QUVCHILARDA
KREATIV
YONDASHUVNI
RIVOJLANTIRING.

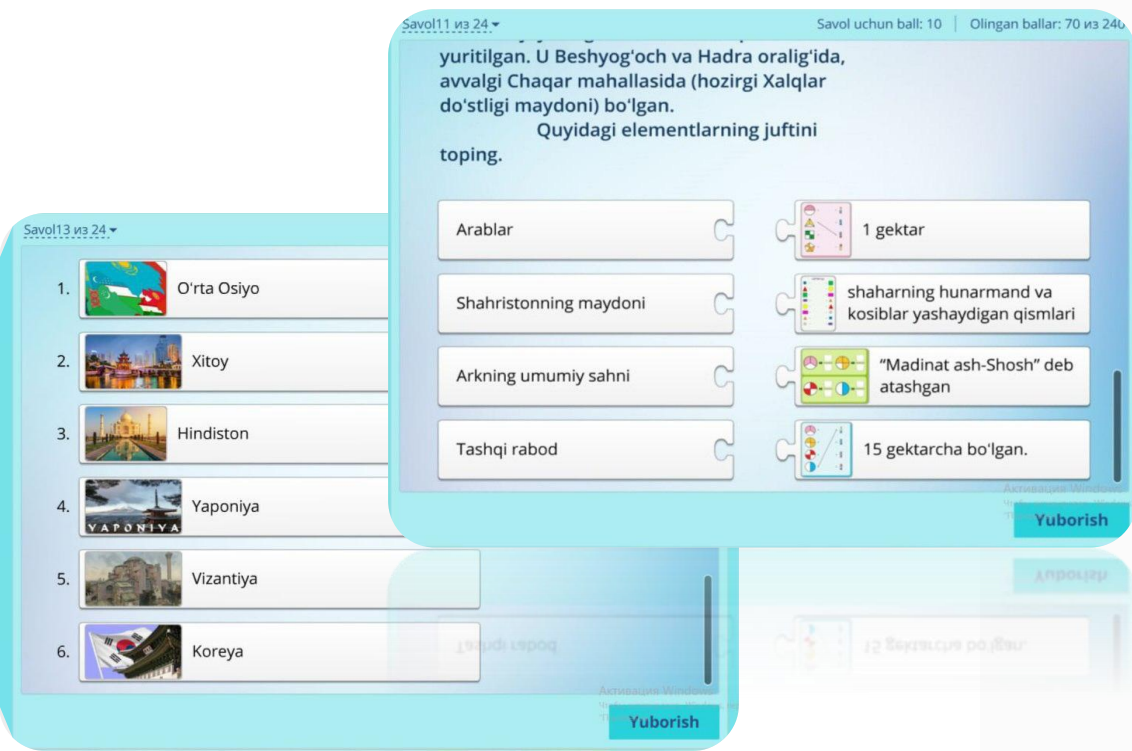
Vosita: Ispring Suite dasturi.

Imkoniyatlari: Mavzuga mos 11 turdagi test va topshiriqlar tuzish mumkin. Bu dasturning yana bir afzalligi shundaki, o'quvchilar kreativ yondashib, berilgan so'zlardan foydalanib, gaplarni tuzishlari mumkin.

Qadamlar:

- Dasturni ishga tushiring;
- Topshiriq turini tanlang;
- Savolni kiriting;
- Rasmlar asosida ham topshiriqlar kiriting;
- Topshiriqni ishlash uchun o'quvchilarni jamoa qilib, AKT vositasi bilan ta'minlang va testni bering.

Quyida mening namunam

Vosita: FlipPdf dasturi.

Imkoniyatlari: Ushbu dasturning imkoniyatlari boshqa dasturlarga qaraganda ancha ko'proq. Bu dastur asosan elektron darslik tayyorlash uchun mo'ljallangan bo'lib, o'quvchilarning matnni o'qib, tinglab, ko'rib tushinishlari uchun multimedia imkoniyatlari keng qamrovlidir. Bundan tashqari bu dasturda turli test va interaktiv o'yinlar yaratish mumkin.

Qadamlar:

- Dasturni ishga tushiring;
- O'quvchi uchun mavzuga mos material kiriting;
- Topshiriqlarni ijodkorligizdan kelib chiqib turlicha yondashing;
- Quyida mening namunam

O'QUVCHILARDA
KREATIV
YONDASHUVNI
RIVOJLANTIRING.

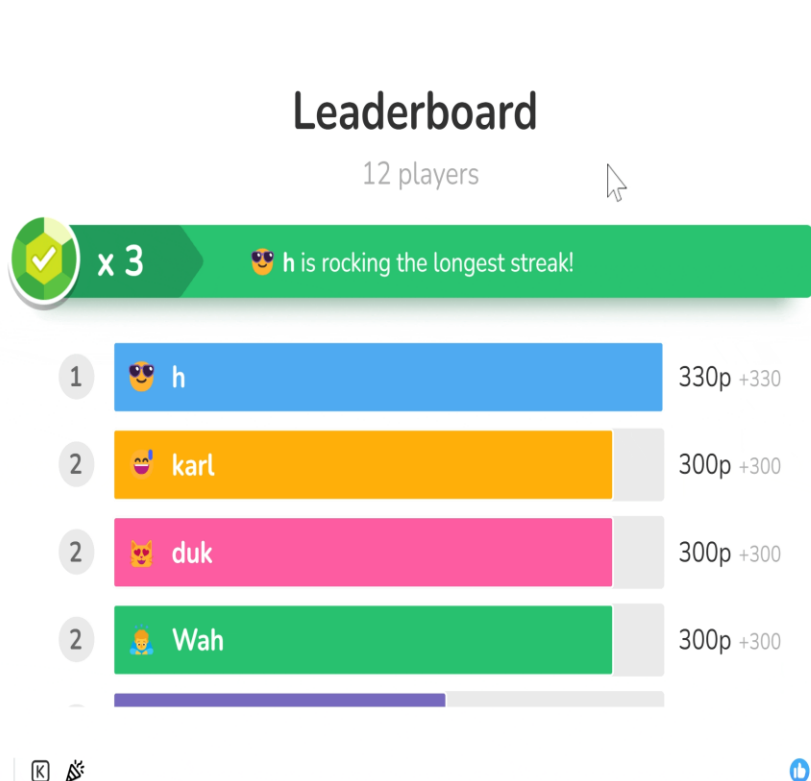
XXI ASR KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRUVCH VOSITALAR

Vosita: <https://Ahaslides.com> sayti

Imkoniyatlari: Har bir mavzu uchun tez va qulay taqdimot tayyorlash va o'qib tushunishni osonlashtirish uchun turli ko'rinishdagi topshiriqlar tuzish mumkin.

Qadamlar:

- O'tiladigan mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlang;
- Mavzu yuzasidan test va turli topshiriqlar tayyorlang;
- O'quvchilarda jamoa bo'lib ishlashni shakllantirish, AKT savodxonligini oshirish, muloqot qilish ko'nikmasini rivojlantirish uchun sinfni guruhlariga ajrating;
- O'yinni boshlang va guruhlarning natijasiga qarab, ularni baholang.

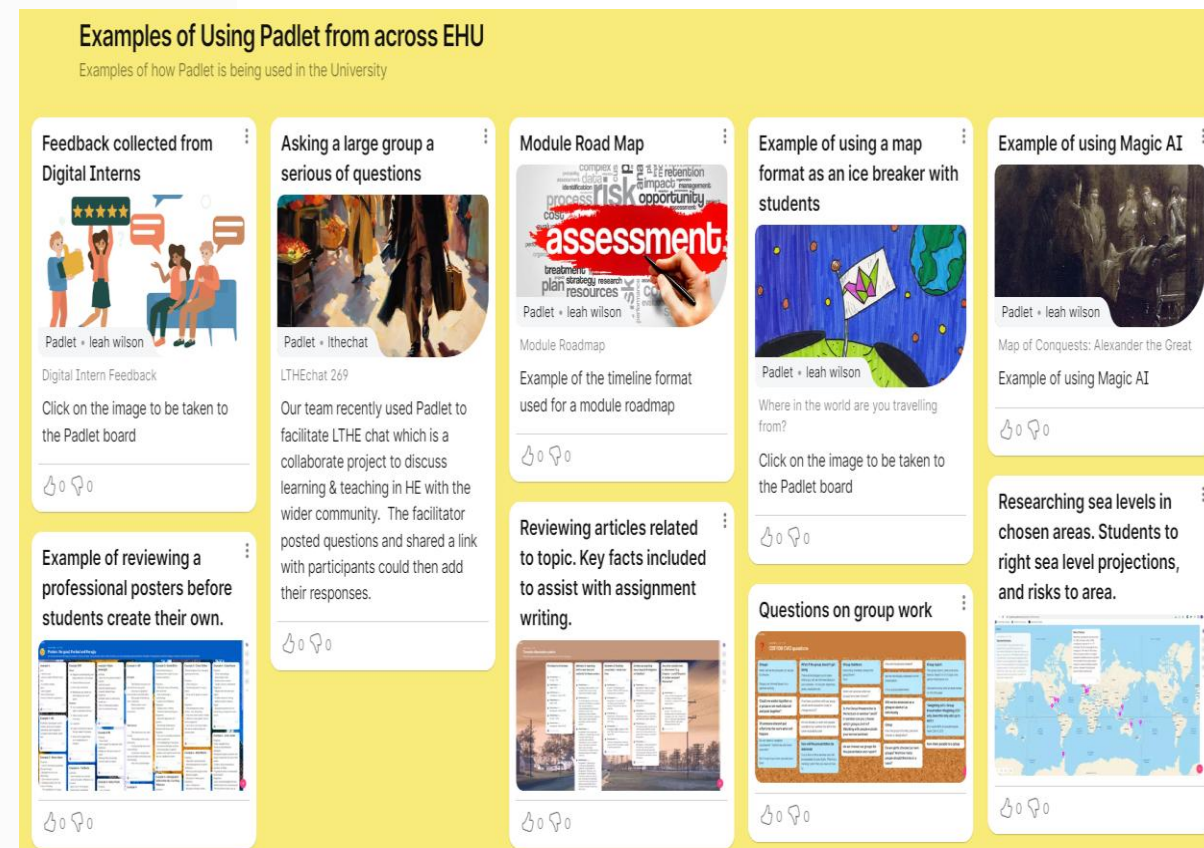
Vosita: <https://Padlet.com> sayti

Imkoniyatlari: Har bir mavzu uchun tez va qulay topshiriqlar, sun'iy intellekt orqali test yaratish, darslarni interaktiv doska oraqali tashkil qilish va o'qib tushunish uchun istalgan shakldagi matnni joylashtirish mumkin.

Qadamlar:

- O'tiladigan mavzu, uning maqsadlarini kiritish;
- Doscaga orqa fon tanlash;
- Mavzuga mos materiallarni joylashtirish;
- Elektron doskani sinovdan o'tkazish va darsni boshlash;

O'QIB TUSHUNISHNI OSONLASHTIRUVCHI VOSITALAR

"SO'ZLAR BANKI"

Quyidagi so'zlardan foydalanib gaplar tuzing

Tabiatni

muhofaza

qilish-

tabiat

va

uning

boyliklaridan

oqilona

foydalanishga,

tabiat

boyliklari,

uning

go'zalligi,

musaffoligini

saqlab

qolishga

qaratilgan

barcha

tadbirlar

majmuasi

iqtisodiy

tashkilotlar

SIZ
Diqqatlisiz!

E'tiborlisiz!

Faolsiz!

“FAOL HUDUD”

Berilgan matn tarkibidagi
soʻzlar orasidan koʻp
maʼnolik xususiyatiga ega
boʻlgan soʻzni koʻrsating!

Johilda ham koʻz bor, soʻqirmas, koʻrmas,
Faqat u burnidan uzoqni koʻrmas.
Ne koʻrsa feʼl bois koʻrar u, lekin
Birovdan koʻradi, oʻzidan emas.
©Erkin Vohidov

Quyida baholash usulining matematika fani bilan bog'lagan holda keltirib o'tamiz:

Dars boshlanishidan oldin 2 yoki 3 xil mevalarni kesib, likopchaga tayyorlab qo'ying. Dars yakunida o'quvchilarning olgan baholariga qarab, ularga mevalarning bo'lingan qismlaridan berib chiqasiz. Mevaning ma'lum qismini olgan o'quvchi qavsi baho olganini o'zi anglab yetishi kerak. Mevalarni o'quvchiga berishdan oldin 1 ta mevaning qiymatini ya u necha qismga ajratilganini aytish kerak.

Baholash bosqichida foydalanish uchun "KARVING" metodi

Baholash bosqichida foydalanish uchun “KARVING” metodi

Quyida baholash usulini matematika
fani bilan bog‘lagan holda keltirib
o‘tamiz:

Masalan, bitta bananning qiymati 30 va u
6 qismga ajratilgan. 5 baho olgan
o‘quvchingizga mana shu bananning bitta
bo‘lagini berishingiz kerak. Chunki, 30
sonining 6 dan 1 qismi 5 ga teng.

Baholash bosqichida foydalanish uchun “KARVING” metodi

Quyida baholash usulini matematika fani bilan bog‘lagan holda keltirib o‘tamiz:

Masalan, qavsi mevalardan foydalanish har bir o‘qituvchining ixtiyoridadir. Faqat mevaning butun holdagi qiymati va uning necha bo‘lakka ajratilgani aytilishi kerak. 5 baho olgan o‘quvchilar uchun yuqorida misol keltirildi.

4 baho olgan o‘quvchilar uchun: mandarin mevasini qiymati 11 (agar u 11 ta bo‘lakdan iborat bo‘lsa) va u 11 qismdan iborat. Shu qismlardan 4 tadan beriladi.

Quyida baholash usulini matematika fani bilan bog'lagan holda keltirib o'tamiz:

3 baho olgan o'quvchilar uchun: Kivini 9 bo'lakka ajrating va 3 ta bo'lagini 3 baho olgan o'quvchiga bering. Chunki, 9 ning 3 dan 1 qismi 3 ga tengdir. Mevalarga qiymat berish va uni qismlarga ajratish, har bir o'qituvchining ijodkorligidan kelib chiqib, o'zgartirilishi mumkin.

Baholash bosqichida foydalanish uchun "KARVING" metodi

E'tiboringiz uchun rahmat!